TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2010. gada 20. maijā *

Lieta C-434/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Oberlandesgericht Oldenburg* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 11. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 1. oktobrī, tiesvedībā

Arnold und Johann Harms als Gesellschaft bürgerlichen Rechts

pret

Freerk Heidinga.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši E. Levits, E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*] un M. Safjans [*M. Safjan*],

ģenerāladvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 3. decembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *ArnoldundJohann Harms als Gesellschaft bürgerlichen Rechts* vārdā — F. Šulce [*F. Schulze*], *Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un N. Grafs Victums [*N. Graf Vitzthum*], pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā — F. Erlbahers [*F. Erlbacher*] un F. Klotuša-Duvjesāra [*F. Clotuche-Duvieusart*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2010. gada 4. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un ar ko groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp., un grozījums — OV 2004, L 94, 70. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Arnold und Johann Harms als Gesellschaft bürgerlichen Rechts* [kā civiltiesisku sabiedrību] un F. Heidingu [*F. Heidinga*] (turpmāk tekstā — "pircējs") par pienākumu īstenošanu, kas izriet no lauksaimniecības uzņēmuma pirkuma līguma.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesiskais regulējums

Regula Nr. 1782/2003

3 Ar Regulu Nr. 1782/2003 tostarp ir izveidota lauksaimnieku ieņēmumu atbalsta shēma. Šī shēma šīs regulas 1. panta otrajā ievilkumā ir apzīmēta kā "vienreizējo maksājumu shēma".

4 Saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 preambulas otro apsvērumu:

"Pilna tiešā atbalsta samaksa jāsaista ar atbilstību noteikumiem, kuri attiecas uz lauksaimniecības zemi, lauksaimniecisko ražošanu un darbību. Tādiem noteikumiem jābūt par pamatu tam, lai kopējās tirgus organizācijā iekļautu pamatstandartus attiecībā uz vidi, pārtikas nekaitīgumu, dzīvnieku veselību un labturību un labiem lauksaimniecības un vides apstākļiem. Ja minētie pamatstandarti netiek ievēroti, dalībvalstīm tiešais atbalsts pilnībā vai daļēji jāatceļ, pamatojoties uz proporcionāliem, objektīviem un progresīviem kritērijiem. Tāda atcelšana nedrīkst ierobežot sankcijas, ko nosaka tagad vai nākotnē saskaņā ar citiem Kopienas vai valsts tiesību aktu noteikumiem."

5 Šīs regulas preambulas trešajā apsvērumā tostarp ir noteikts:

"Lai novērstu atteikšanos no lauksaimniecības zemes un nodrošinātu labu lauksaimniecības un vides apstākļu saglabāšanu tajās, jāizveido standarti, kuru pamatā var būt vai nebūt dalībvalstu noteikumi. [..]"

6 Saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 preambulas divdesmit pirmo apsvērumu:

"Atbalsta shēmas saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku paredz tiešu atbalstu ienākumiem, jo īpaši, lai nodrošinātu pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem. Šis mērķis ir cieši saistīts ar lauku rajonu uzturēšanu. Lai novērstu Kopienas līdzekļu nepareizu sadali, atbalsta maksājumus nemaksā lauksaimniekiem, kuri ir mākslīgi radījuši apstākļus, kas vajadzīgi tādu maksājumu ieguvei."

7 Šīs regulas preambulas divdesmit ceturtajā apsvērumā ir paredzēts:

"Kopienas lauksaimniecības konkurētspējas palielināšana un pārtikas kvalitātes un vides standartu veicināšana nozīmē to, ka noteikti kritīsies lauksaimniecības produktu institucionālās cenas un celsies ražošanas izmaksas Kopienas lauku saimniecībām. Lai sasniegtu minētos mērķus un veicinātu vairāk uz tirgu orientētu un ilgtspējīgāku lauksaimniecību, jāpabeidz pāreja no ražošanas atbalsta uz ražotāju atbalstu, ieviešot savstarpēji nesaistītā ieņēmumu atbalsta sistēmu par katru saimniecību. Kaut arī savstarpēja nesaistīšana nemainīs lauksaimniekam faktiski samaksātās summas,

tā būtiski palielinās ieņēmumu atbalsta efektivitāti. Tāpēc ir lietderīgi uz vienreizējo saimniecības maksājumu attiecināt nosacījumus par savstarpēju atbilstību vides, pārtikas nekaitīguma, dzīvnieku veselības un labturības noteikumiem, kā arī par labu lauksaimniecības un vides apstākļu saglabāšanu saimniecībā."

8 Šīs regulas preambulas trīsdesmitajā apsvērumā tostarp ir noteikts:

"Kopējā summa, uz ko saimniecībai ir tiesības, jāsadala daļās (tiesībās uz maksājumu) un jāpiesaista konkrētam nosakāmam skaitam hektāru, par kuriem var pretendēt uz atbalstu, lai atvieglotu tiesību uz piemaksu nodošanu. Lai novērstu spekulatīvu [tiesību] nodošanu, kas noved pie tiesību uz maksājumu uzkrāšanas bez atbilstoša lauksaimnieciska pamata, piešķirot atbalstu, ir lietderīgi paredzēt saikni starp tiesībām un konkrētu skaitu hektāru, par kuriem var pretendēt uz atbalstu, kā arī iespēju ierobežot tiesību nodošanu vienā reģionā. [..]"

9 Atbilstoši šīs pašas regulas 2. pantam:

"[..] piemēro šādas definīcijas:

a) "lauksaimnieks" ir fiziska vai juridiska persona vai fizisku vai juridisku personu grupa [..], kura veic lauksaimniecisku darbību;

[..]

c) "lauksaimnieciska darbība" ir lauksaimniecības produktu ražošana vai audzēšana, ieskaitot ražas novākšanu, slaukšanu, dzīvnieku audzēšanu un turēšanu lauksaimniecības nolūkiem, vai labu lauksaimniecības un vides apstākļu saglabāšana zemē, kā noteikts saskaņā ar 5. pantu;

[..]."

10 Regulas Nr. 1782/2003 II sadaļā ir ietverta 1. nodaļa ar nosaukumu "Savstarpēja atbilstība", kurā ietilpst 3.–9. pants. Šīs regulas 3. pantā ar nosaukumu "Galvenās prasības" ir noteikts:

"1. Lauksaimnieks, kurš saņem tiešos maksājumus, ievēro III pielikumā minētās likumā noteiktās pārvaldības prasības atbilstīgi minētajā pielikumā noteiktajam grafikam, kā arī nodrošina labus lauksaimniecības un vides apstākļus, kas noteikti saskaņā ar 5. pantu.

2. Kompetentā valsts iestāde dara lauksaimniekam zināmu likumā noteikto pārvaldības prasību sarakstu un labus lauksaimniecības un vides apstākļus, kas jāievēro."

11 Minētās regulas III sadaļas ar nosaukumu "Vienreizējo maksājumu shēma" 1.–4. nodaļā ir ietverti pamatnoteikumi, kas piemērojami šai ar ražošanu "nesaistītajai" lauksaimnieku ieņēmumu atbalsta shēmai.

12 Atbilstoši šīs pašas regulas 33. panta 1. punktam:

"Lauksaimniekiem ir pieeja vienreizējo maksājumu shēmai, ja:

a) viņiem ir piešķirts maksājums 38. pantā minētajā pārskata periodā saskaņā vismaz ar vienu no VI pielikumā minētajām atbalsta shēmām; vai

b) viņi faktiskā vai sagaidāmā mantojumā ir saņēmuši saimniecību vai daļu saimniecības no lauksaimnieka, kurš ir izpildījis a) apakšpunktā minētos nosacījumus; vai

c) viņi ir saņēmuši tiesības uz maksājumu no valsts rezerves vai ar pārvedumu."

13 Regulas Nr. 1782/2003 36. panta 1. punktā ir noteikts:

"Atbalstu saskaņā ar vienreizējo maksājumu shēmu maksā, ņemot vērā tiesības uz maksājumu, kā noteikts 3. nodaļā, kā arī līdzvērtīgu to hektāru skaitu, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu, kā noteikts 44. panta 2. punktā."

14 Saskaņā ar šīs regulas 44. pantu ar nosaukumu "Tiesību uz maksājumu izmantošana":

"1. Jebkuras tiesības uz maksājumu, saistībā ar hektāru, par kuru ir tiesības pretendēt uz atbalstu, dod tiesības uz tādas summas maksājumu, kas noteikta ar tiesībām uz maksājumu.

2. "Hektārs, par kuru ir tiesības pretendēt uz atbalstu", ir jebkura saimniecības lauksaimniecības zeme, ko aizņem aramzeme un pastāvīgās ganības, izņemot zemes, uz kurām atrodas ilggadīgās kultūras, meži vai kuras izmanto ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām.

[..]"

15 Regulas Nr. 1782/2003 46. pantā ar nosaukumu "Tiesību uz maksājumu nodošana" ir noteikts:

"1. Tiesības uz maksājumu var nodot tikai tādam citam lauksaimniekam, kurš reģistrējies tajā pašā dalībvalstī, izņemot faktiska vai sagaidāma mantojuma nodošanas gadījumu.

[..]

2. Tiesības uz maksājumu var nodot, pārdodot vai izmantojot jebkuru citu galīgu nodošanu, kopā ar zemi vai bez tās. Turpretim nomu vai līdzīgus darījumu veidus atļauj tikai tad, ja līdz ar nodotajām tiesībām uz maksājumu ir nodots arī līdzvērtīgs skaits hektāru, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu.

Izņemot *force majeure* [nepārvaramas varas] gadījumu vai ārkārtas apstākļus, kas minēti 40. panta 4. punktā, lauksaimnieks var nodot savas maksājumu tiesības bez zemes tikai pēc tam, kad viņš 44. panta nozīmē ir izmantojis vismaz 80 % no savām tiesībām uz maksājumu vismaz viena kalendārā gada laikā, vai pēc tam, kad viņš brīvprātīgi ir atdevis valsts rezervei visas tiesības uz maksājumu, kuras viņš nav izmantojis vienreizējo maksājumu shēmas piemērošanas pirmajā gadā.

[..]"

16 Šīs regulas 5. nodaļas 1. iedaļā ar nosaukumu "Reģionālā izpilde" ir paredzēta iespēja dalībvalstīm īstenot vienreizējo maksājumu shēmu reģionālā līmenī.

17 Šīs regulas 59. panta 1. un 3. punktā, kas ietverti šajā iedaļā, ir noteikts:

"1. Attiecīgi pamatotos gadījumos un atbilstīgi objektīviem kritērijiem dalībvalsts var sadalīt reģionālo maksimāli pieļaujamo daudzumu kopējo apjomu, kas noteikts saskaņā ar 58. pantu, vai tā daļu starp visiem lauksaimniekiem, kuru saimniecības

atrodas attiecīgajā reģionā, ieskaitot tos, kas neatbilst 33. pantā minētajam atbilstības kritērijam.

[..]

3. Reģionālā maksimāli pieļaujamā daudzuma kopējā apjoma daļējas sadales gadījumā lauksaimnieki saņem tiesības, kur vienības vērtību aprēķina, dalot atbilstošo reģionālā maksimāli pieļaujamā daudzuma daļu, kas noteikta saskaņā ar 58. pantu, ar hektāru, par kuriem 44. panta 2. punkta nozīmē ir tiesības pretendēt uz atbalstu, skaitu, kas noteikts reģionālā līmenī.

Gadījumā, ja lauksaimnieks ir tiesīgs saņemt arī tiesības, kas aprēķinātas par reģionālā maksimāli pieļaujamā daudzuma atlikušo daļu, katras tādu tiesību reģionālās vienības vērtību, izņemot tiesības atstāt zemi atmatā, palielina par summu, kura atbilst pamatsummai, kas dalīta ar viņa tiesību skaitu, kuras noteiktas saskaņā ar 4. punktu.

[..]"

18 Regulas Nr. 1782/2003 62. pantā ir atļauts dalībvalstīm nolemt, ka summas, kas rodas no piena ražošanas piemaksām un papildmaksājumiem, kuri paredzēti 95. un 96. pantā, pilnībā vai daļēji tiek iekļautas vienreizējā maksājuma shēmā no 2005. gada.

Valsts tiesiskais regulējums

19 Saskaņā ar Vienreizējo maksājumu shēmas piemērošanas likuma (*Betriebsprämiendurchführungsgesetz*, turpmāk tekstā — "*BetrPrämDurchfG*") 2. panta 1. punktu vienreizējs maksājums reģionālā līmenī tiek piešķirts no 2005. gada 1. janvāra saskaņā ar attiecīgi šajā likumā un vienreizējo maksājumu shēmas piemērošanas regulā paredzētajām procedūrām.

20 *BetrPrämDurchfG* 5. panta 1. punktā ir noteikts, ka, piemērojot Regulas Nr. 1782/2003 59. panta 1. un 3. punktu, vienreizējo maksājumu pamatsumma katram lauksaimniekam sastāv no saimniecības individuālās summas un summas, kas pamatojas uz platību.

21 Saimniecības individuālā summa ir aprēķināta, pamatojoties uz *BetrPrämDurchfG* 5. panta 2. punkta 1) apakšpunktā uzskaitītiem agrākiem tiešajiem maksājumiem, kuriem ir jāpieskaita piena ražošanas piemaksas un piena ražošanas piemaksu papildmaksājumi. Summa, kas pamatojas uz platību, tiek aprēķināta, izdalot reģionālo maksimāli pieļaujamo apjomu ar hektāru skaitu, par kuru ir tiesības pretendēt uz atbalstu.

Pamata lieta un prejudiciālais jautājums

22 No lēmuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet, ka Amkelīne Gerta Harmsa [*Amkeline Gertha Harms*] un Johans Harmss [*Johann Harms*] (turpmāk tekstā — "pārdevēji") ar 2005. gada 8. novembrī notariāli apstiprinātu pirkuma līgumu pircējam pārdeva lauksaimniecības nekustamo īpašumu, kā arī saimniecības lopbarības krājumus un piena references daudzumus. Papildus 9,6 ha lauksaimniecības zemes,

kuras īpašnieki bija pārdevēji, nodošanai pirkuma līgumā arī bija paredzēta iespēja pircējam pārņemt papildu zemes platību apmēram 100 ha apmērā, noslēdzot līgumus ar tās īpašniekiem vai tiesīgajām personām, kura pārdevēju rīcībā bija saskaņā ar nomu un lietošanas līgumiem.

23 Pirkuma līguma līgumslēdzējas puses ir arī vienojušās, ka pārdevēji nodod pircējam bez finanšu atlīdzības visas tiesības uz maksājumu, kuras viņiem tiek piešķirtas par lauksaimniecības zemi, kas ir līguma priekšmets, kā arī par nomāto vai lietošanā nodoto lauksaimniecības zemi, kuru pārņem pircējs.

24 Pirkuma līguma 9. punkts tostarp bija ietverts šāds noteikums:

"Pēc galīgās tiesību uz maksājumu noteikšanas un piešķiršanas pārdevēji paziņo to apmēru pircējam divu nedēļu laikā no šīs informācijas iegūšanas brīža, bet ne vēlāk kā līdz 2006. gada 15. janvārim.

Līdz 2006. gada 15. februārim līgumslēdzējas puses apņemas [..] noslēgt līgumu par konkrēto tiesību uz maksājumu nodošanu, norādot attiecīgo identifikācijas informāciju un apmēru.

Viena mēneša laikā pēc iepriekš minētā līguma noslēgšanas līgumslēdzējām pusēm tiesību nodošana jāreģistrē Centralizētās integrētās administrācijas un kontroles sistēmas datu bāzē.

Savstarpējās attiecībās līgumslēdzējas puses vienojas, ka pircējam pienākas 40 prasījumu tiesības uz maksājumu par aramzemi un 40 prasījumu tiesības uz maksājumu par ganībām, kā arī tikai daļa no saimniecības individuālajiem maksājumiem (*Top Up's*), kuri atbilst piena references daudzumam, ko pircējs iegūst atbilstoši nomas attiecībām, pārņemot saimniecību (apmēram 622 000 kg).

Pēc ikgadējās izmaksas pircējs apņemas nodot pārdevējiem pārējās tiesības uz maksājumu, kas saistītas ar zemi un individuālo saimniecību (apmēram 15 prasījuma tiesības uz maksājumu par aramzemi, apmēram 15 prasījuma tiesības uz maksājumu par ganībām un piena kompensācijas maksājumi par apmēram 1 000 000 kg piena references daudzumu) [..]."

25 Pirkuma līgums tika izpildīts un pārdotās lauksaimniecības zemes tika nodotas pircēja īpašumā. 2006. gada 1. aprīlī viņam tika nodotas arī 111,79 prasījuma tiesības uz maksājumu.

26 Ar 2007. gada 29. janvāra rakstveida aktu par tiesību nodošanu pārdevēji nodeva prasītājai pamata lietā attiecīgās tiesības, kas izriet no pirkuma līguma.

27 Pamatojoties uz šo pirkuma līgumu un ar to saistīto 2006. gada 6. janvāra vienošanos, prasītāja pamata lietā ir cēlusi pret pircēju prasību tai nodot naudas summu EUR 40 823,05 apmērā atbilstoši tiesībām uz maksājumiem par 2006. gadu, kuras saskaņā ar līgumu starp līgumslēdzējām pusēm tika piešķirtas pārdevējiem.

28 Prasītāja pamata lietā, pēc tam, kad *Landgericht Aurich* [Aurihas apgabaltiesa] noraidīja tās prasību, iesniedza apelācijas sūdzību *Oberlandesgericht Oldenburg* [Federālās zemes Augstākajā tiesā Oldenburgā].

29 Iesniedzējtiesa uzskata, ka apelācijas sūdzības, kas tai ir jāvērtē, izskatīšanas iznākums ir atkarīgs no pirkuma līguma 9. punktā ietvertā noteikuma spēkā esamības, it īpaši ievērojot Regulas Nr. 1782/2003 46. pantā paredzētos tiesību uz maksājumu nodošanas ierobežojumus un ar vienreizējo maksājumu shēmu sasniedzamos mērķus.

30 Šajos apstākļos *Oberlandesgericht Oldenburg* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [..] Regulas Nr. 1782/2003 [..] 46. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šim regulējumam neatbilst un līdz ar to nav spēkā līguma noteikumi, ar kuriem formāli pilnīgi un galīgi tiek nodotas tiesības uz maksājumu, tomēr saskaņā ar pušu vienošanos tiesības uz maksājumu no ekonomiskā viedokļa turpina piederēt pārdevējam un ieguvējam kā formālam tiesību uz maksājumu īpašniekam tās jāizmanto, apsaimniekojot attiecīgās zemes platības, un viņam izmaksātie vienreizējie maksājumi pilnībā jānodod pārdevējam, vai arī puses ir vienojušās, ka no platībām atkarīgie maksājumi ieguvējam tiek nodoti tādējādi, ka katrā ziņā pēc tiesību uz vienreizējo maksājumu izmantošanas un izmaksas to daļa (saimniecības individuālā daļa) viņam tad ir jānodod pārdevējam?"

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

31 Prasītāja pamata lietā apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, pamatojot, ka uzdotais prejudiciālais jautājums neatbilst pamata lietas faktiem.

32 Šajā sakarā jānorāda, ka, Tiesai un valstu tiesām sadarbojoties, kā tas ir paredzēts EKL 234. pantā, tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā tajā ierosinātās lietas īpatnības, novērtē Tiesai uzdoto jautājumu atbilstību (skat. it īpaši Tiesas 2009. gada 15. oktobra spriedumu lietā C-138/08 *Hochtief* un *Linde-Kca-Dresden*, Krājums, I-9889. lpp., 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Tiesai kompetences sadales starp Savienības un valsts tiesām ietvaros ir pienākums ņemt vērā prejudiciālo jautājumu faktisko un tiesisko kontekstu, kāds tas ir definēts iesniedzējtiesas lēmumā (2003. gada 13. novembra spriedums lietā C-153/02 *Neri*, *Recueil*, I-13555. lpp., 35. punkts).

34 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams un tas ir jāizvērtē, ņemot vērā *Oberlandesgericht Oldenburg* kā iesniedzējtiesas pieņemtajā lēmumā noteiktos faktiskos apstākļus.

Par lietas būtību

35 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1782/2003 46. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu vienošanos kā pamata lietā par galīgu tiesību uz maksājumu nodošanu un saskaņā ar kuru ieguvējam kā tiesību uz maksājumu īpašniekam ir pienākums izmantot šīs tiesības un nodot atsavinātājam visu vai daļu maksājumu, kuri ieguvējam izmaksāti šajā sakarā.

36 Vispirms jāatgādina, ka, lai gan līgumu raksturo gribas autonomijas princips, saskaņā ar kuru tā puses var brīvi uzņemties saistības viena pret otru, šīs līgumu slēgšanas brīvības ierobežojumi tomēr var izrietēt no piemērojamā Savienības tiesiskā regulējuma (šajā ziņā skat. 1999. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-240/97 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-6571. lpp., 99. punkts).

37 It īpaši līgumu slēgšanas brīvība, kura piemīt tiesību uz maksājuma īpašniekam, tam neļauj uzņemties saistības pretēji Regulā Nr. 1782/2003 noteiktajiem mērķiem.

38 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka atbilstoši Regulas Nr. 1782/2003 1. panta otrajam ievilkumam vienreizējo maksājumu shēma ir lauksaimnieku ieņēmumu atbalsts. Kā tas ir noteikts šīs regulas preambulas divdesmit pirmajā apsvērumā, mērķis nodrošināt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem ir cieši saistīts ar lauku rajonu uzturēšanu. Turklāt šī iemesla dēļ šīs regulas preambulas divdesmit ceturtajā apsvērumā ir paredzēts, ka uz vienreizējo maksājumu jāattiecina nosacījumus par savstarpēju atbilstību vides, pārtikas nekaitīguma, dzīvnieku veselības un labturības noteikumiem, kā arī par labu lauksaimniecības un vides apstākļu saglabāšanu saimniecībā. Likumdevējs turklāt ir noteicis nosacījumu atbalsta samaksāšanai, ka lauksaimnieka tiesību uz maksājumu skaits atbilst tā rīcībā esošajam hektāru skaitam, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu (šajā ziņā skat. 2010. gada 21. janvāra spriedumu lietā C-470/08 *van Dijk*, Krājums, I-603. lpp., 33. punkts).

39 No tā izriet, ka lauksaimniekam nevar piemērot Regulas Nr. 1782/2003 noteikto atbalstu shēmu, ja viņš vairs neatbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem. Pretējā gadījumā viņam tiktu piešķirtas priekšrocības pretēji vienreizējo maksājumu shēmas mērķiem.

40 Attiecībā uz Regulas Nr. 1782/2003 normām saistībā ar attiecīgo tiesību uz maksājumu nodošanu, kuras tiek aplūkotas pamata lietā, šīs regulas 46. panta 2. punktā ir noteikts, ka tiesības uz maksājumu var īstenot vai nu ar galīgu nodošanu, vai nu ar nomu vai līdzīgu darījumu veidu.

41 Nododot galīgi, kā tas ir pamata lietā, lauksaimnieks, kurš līdz tam ir saņēmis tiesības uz maksājumu, galīgi atsakās no saviem prasījumiem, nododot tiesības citam lauksaimniekam, kurš pēc tam izmanto šīs tiesības sev par labu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *van Dijk*, 35. punkts).

42 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka pārdevēji ir nodevuši pircējam visas tiesības uz maksājumu, kuras viņiem bija tikušas piešķirtas. Pirkuma līgumā bija paredzēts, ka līgumslēdzējām pusēm bija jāpaziņo par tiesību uz maksājumu galīgo nodošanu Centralizētās tiesību uz maksājumu identifikācijas un reģistrācijas sistēmas datu bāzē.

43 Tomēr pirkuma līguma līgumslēdzējas puses to savstarpējās attiecībās vienojās piešķirt pircējam saskaņā ar šī līguma 9. punkta noteikumu noteiktu skaitu tiesību uz maksājumu, pircējam apņemoties nodot pārdevējiem gadā saņemtās summas par atlikušajām tiesībām pēc to aktivizēšanas.

44 Šķiet, ka no šī noteikuma formulējuma, kas skaidri paredz, ka pircējam nav tiesību uz visām tiesībām uz maksājumu, kuras tam tikušas nodotas, bet tikai daļu no tām, izriet, ka līgumslēdzēju nolūks to savstarpējās attiecībās ir bijis piešķirt pārdevējiem daļu nodoto tiesību uz maksājumiem, neievērojot Regulas Nr. 1782/2003 mērķus. Interpretējot *a contrario*, no šī noteikuma neizbēgami izriet, ka palikušās tiesības uz maksājumu piekrīt pārdevējiem. Šādu vērtējumu pastiprina apstāklis, kā tas izriet no Tiesai iesniegtajiem pierādījumiem, ka līgumslēdzējas puses nav paredzējušas nekādu laika ierobežojumu ieguvēja pienākumam nodot atsavinātājam daļu maksājumu, kuri tam izmaksāti saistībā ar šīm tiesībām uz maksājumu.

45 Šāds noteikums, saskaņā ar kuru līgumslēdzēju pušu savstarpējās iekšējās attiecībās ieguvējam tiek piešķirtas tikai viņam formāli nodoto tiesību uz maksājumu neliela daļa, nevar tikt uzskatīts par atbilstošu Regulas Nr. 1782/2003 mērķiem, kas ir norādīti šī sprieduma 38. punktā, jo tā mērķis ir atļaut atsavinātājam turpināt izmantot šajā regulā noteikto atbalsta shēmu, pašam sevi nepakļaujot šīs regulas II sadaļas 1. nodaļā minētajiem noteikumiem, kā arī šīs pašas regulas 33. pantā minētajiem tiesību uz maksājumu iegūšanas nosacījumiem.

46 Tomēr prasītāja pamata lietā tiesas sēdē norādīja, ka brīdī, kad tika noslēgts pirkuma līgums, tiesības uz maksājumu vēl neesot bijušas piešķiršanas priekšmets Vācijas Federatīvajā Republikā un it īpaši Lejassaksijā. Tādējādi šī noteikuma, kura formulējums esot neveiksmīgs, mērķis neesot bijis tai nodot atpakaļ daļu no ieguvējiem nodotajām tiesībām uz maksājumu, bet noteikt, ņemot vērā šo tiesību uz maksājumu daļas vērtību, cenu, kas nolīgta visu tiesību uz maksājumu nodošanai.

47 Šajā sakarā ir jānorāda, ka, nepastāvot pretējai normai Regulā Nr. 1782/2003, līgumslēdzējas puses principā brīvi var noteikt atlīdzības apmēru tiesību uz maksājumu nodošanai.

48 Šādos apstākļos izšķirošais jautājums ir par to, vai strīdīgais noteikums izriet no līgumslēdzēju pušu gribas to savstarpējās iekšējās attiecībās piešķirt atsavinātājam daļu no formāli nodotajām tiesībām uz maksājumu, neievērojot Regulas Nr. 1782/2003 tiesību normas, vai arī noteikt, ņemot vērā šo tiesību uz maksājumu daļas vērtību, cenu, kas nolīgta visu tiesību uz maksājumu nodošanai.

49 Iesniedzējtiesai, pamatojoties uz faktiem, kuru interpretācija ir vienīgi tās kompetencē, ir jānosaka, kāds bija līgumslēdzēju pušu patiesais nolūks.

50 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Regula Nr. 1782/2003 ir jāinterpretē tādējādi, ka tā neaizliedz tādu vienošanos kā pamata lietā, kuras priekšmets ir tiesību uz maksājumu galīgā nodošana un saskaņā ar kuru ieguvējam kā tiesību uz maksājumu īpašniekam ir pienākums aktivizēt šīs tiesības un nodot atsavinātājam bez jebkāda laika ierobežojuma visu vai daļu maksājumu, kuri ieguvējam šajā sakarā izmaksāti, ar nosacījumu, ka šādas vienošanās mērķis ir nevis atļaut atsavinātājam saglabāt tiesību uz maksājumu, kuras viņš ir formāli nodevis, daļu, bet, ņemot vērā

šīs tiesību uz maksājumu daļas vērtību, noteikt cenu, kas nolīgta visu tiesību uz maksājumu nodošanai.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Padomes 2003. gada 29. septembra Regula (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un ar ko groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001, ir jāinterpretē tādējādi, ka tā neaizliedz tādu vienošanos kā pamata lietā, kuras priekšmets ir tiesību uz maksājumu galīgā nodošana un saskaņā ar kuru ieguvējam kā tiesību uz maksājumu īpašniekam ir pienākums aktivizēt šīs tiesības un nodot atsavinātājam bez jebkāda laika ierobežojuma visu vai daļu maksājumu, kuri ieguvējam šajā sakarā izmaksāti, ar nosacījumu, ka šādas vienošanās mērķis ir nevis atļaut atsavinātājam saglabāt

tiesību uz maksājumu, kuras viņš ir formāli nodevis, daļu, bet, ņemot vērā šīs tiesību uz maksājumu daļas vērtību, noteikt cenu, kas nolīgta visu tiesību uz maksājumu nodošanai.

[Paraksti]